

2020

ADVANCE ASSAMESE

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 4 = 4$
Q. No. 2 & 3 carry 5 marks each	$5 \times 2 = 10$
Q. No. 4 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 5 carries 1 mark each	$1 \times 4 = 4$
Q. No. 6 carries 5 marks	$5 \times 1 = 5$
Q. No. 7 carries 2 marks each	$2 \times 3 = 6$
Q. No. 8 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 9 carries 14 marks	$1 \times 14 = 14$
Q. No. 10 & 11 carry 5 marks each	$5 \times 2 = 10$
Q. No. 12 carries 6 marks	$6 \times 1 = 6$
Q. No. 13 carries 2 marks each	$2 \times 2 = 4$
Q. No. 14 carries 10 marks	$1 \times 10 = 10$
Q. No. 15 & 16 carry 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
Q. No. 17 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Total = 100	

Contd.

১। তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখোঁ :

১×৮=৮

(ক) অসমীয়া সাহিত্যৰ প্রথম লিখিত কাব্য-নির্দৰ্শন বুলি কোনখন কাব্যক ক'ব পাৰি ?
(খ) 'কৃতিবাস' শব্দটোৰ অর্থ লিখোঁ।

(গ) 'পানেশে' কোন শ্ৰেণীৰ কবিতা ?

(ঘ) চামুৰায়ে গাঁও পাতি কোনখন নদীৰ পাৰত বাস কৰিছিল ?

২। (ক) চনেট কাক বোলে ? 'প্ৰিয়তমাৰ চিঠি' কবিতাটিত চনেটৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কেনেদৰে ফুটি উঠিছে আলোচনা কৰোঁ।

১+৪=৫

অথবা

(খ) পছোৱাৰ আগমনত প্ৰকৃতিৰ ৰূপৰ কেনে পৰিৱৰ্তন হয় পাঠ্য কবিতাৰ আধাৰত চমুকৈ আলোচনা কৰোঁ।

৫

৩। প্ৰসংগ সংগতি দৰ্শাই ব্যাখ্যা কৰোঁ : (যিকোনো এছোৱা)

২+৩=৫

(ক) "দুষ্কৰ কৃষিক মই কৰিবো কিমত।

মাই কড়াকড়ি ধন মোহোৰ ঘৰত।।"

(খ) "মৰিলে মৰিম আমি তৰা হৈ কৰিম আৱতি

জননীৰ দেৱ-দেউলত মাৰ গ'লে বেলিৰ পোহৰ।"

৪। তলৰ যিকোনো এটা কবিতাৰ মূলভাব লিখোঁ :

১×৮=৮

(ক) পানেশে

(খ) প্ৰহৃদ চৰিত্র

৫। চমু উত্তৰ লিখোঁ :

১×৮=৮

(ক) "আইচোন পঢ়িব পাৰো নপাৰো পঢ়াশালিত থোৱানি" — কোনে কাক কৈছিল ?

(খ) 'ছাৰ কৰ্তব্য আৰু শিক্ষা' অভিভাবণটি প্রথম কোনখন আলোচনীত প্ৰকাশ পাইছিল ?

(গ) 'ভোজন-বিহাৰ' ঝুমুৰাৰ ৰচক কোন ?

(ঘ) আলংকাৰিক ভৰত মুনিৰ মতে বস কেইপ্রকাৰ ?

৬। (ক) "আৰু একদিন অধ্যাপকে সবে ছাৰক বোলে, মোক একোটা শ্ৰোক কৰি দেহঁক।"

— শংকৰদেৱে গুৰগৃহত কেনেদৰে শ্ৰোক ৰচনা কৰিছিল তোমাৰ ভাষাৰে লিখোঁ।

৫

অথবা

(খ) 'পাঁচ প্ৰকাৰ ভক্তিৰস' কি কি ? চমুকৈ আলোচনা কৰোঁ।

৫

৭। তলৰ যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

২×৩=৬

(ক) 'হৰিচন্দ্ৰোপাখ্যান' কোনখন পুৰাণৰ কোন দুটা অধ্যায়ৰ আধাৰত শংকৰদেৱে ৰচনা কৰিছিল ?

(খ) বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বাহিৰা শিক্ষা কাক বোলে ?

অথবা

(গ) গেৰিবল্ডি কোন ? তেওঁৰ স্বেচ্ছাসেৱক বাহিনীটোৰ নাম কি আছিল ?

(খ) “মুক্তি—আঃ কি মধুৰ !” মণ্ডুলাই কেনে ধৰণৰ মুক্তি বিচাৰিছিল ? সেই মুক্তি তেওঁ পালেনে—বুজাই
লিখা।

২+৩=৫

(ঘ) শংকৰদেৱৰ শৃংগাৰাত্মক ভক্তিৰস প্ৰকাশক দুটো নাটৰ নাম লিখা।

৮। ‘টিকেন্দ্ৰজিৎ’ নাটকৰ নাৰী চৰিত্ৰকেইটিৰ বিষয়ে এটি চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

৬

৯। (ক) তলত দিয়া যিকোনো দুটা চৰিত্ৰৰ বিষয়ে চতুৰকে লিখা :

৩×২=৬

কুলচন্দ্ৰ, ক'লামণি সিং, ঠঙ্গল, ভন্দল সিং।

(খ) “আঠজন বাজপ্রাতাৰ ভিতৰত একমাত্ৰ সিংহৰ পোৱালি তুমি।”— কোনে, কাক, কি প্ৰসংগত এইদৰে
কৈছিল আলোচনা কৰ্বঁ।

১+১+৩=৫

(গ) ‘টিকেন্দ্ৰজিৎ’ নাটকত মুঠ গীত কেইটা ?

১

অথবা

(ঘ) জেল-অধ্যক্ষই ‘ফাঁটীৰ সলনি ক'লাপানীৰ হুকুম হৈছে’ বুলি কাৰ কাৰ নাম ঘোষণা কৰিছিল ?

১+১=২

১০। (ক) ‘যীশুখৃষ্টৰ ছবি’ গল্পটিৰ মাজেৰে গল্পকাৰে গোৱা চিপাহীসকলৰ জীৱন কেনেদৰে অংকন কৰিছে আলোচনা
কৰ্বঁ।

৫

(খ) নাটকৰ মূল উপাদান হিচাপে কাহিনী আৰু সংলাপৰ বিষয়ে এটি আলোচনা যুগ্মত কৰ্বঁ।

৩+৩=৬

১৩। চমুটোকা লিখা : (যিকোনো দুটা)

২×২=৪

শোক কৰিতা বা ইলিজি, সামাজিক নাটক, নাটকৰ ত্ৰি-এক্য, লিমাৰিক

১৪। (ক) ছন্দ বুলিলে কি বুজা ? কবিতাত ছন্দৰ আৰশ্যকীয়তা সম্পর্কে চমুকৈ লিখোঁ।

২+৩=৫

(খ) সংজ্ঞাসহ উদাহৰণ দিয়োঁ : (যিকোনো দুটা)

২×২=৪

যতি, পৰ্ব, কুসুমমালা, অক্ষৰ

(গ) তলৰ কাব্যপংক্তিটোত কি ছন্দ ব্যৱহৃত হৈছে?

১

“বলভদ্রে জৰাসন্ধে।

যুজিলন্ত মালবন্ধে ॥

প্রহাৰে অনেক বাৰে।

ছান্দি থৰি পাৰে পাৰে ।।”

_____ X _____

১৫। জোনাকী যুগৰ যিকোনো এগৰাকী কবিৰ কাব্যকৃতিৰ বিষয়ে এটি নাতিদীৰ্ঘ টোকা যুগ্মত কৰোঁ।

৬

১৬। অসমীয়া নাট্য-সাহিত্যলৈ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱা অথবা পদ্মনাথ গোহাপ্রিবৰুৱাৰ অৱদান সম্পর্কে চমুকৈ লিখোঁ।

৬

১৭। চমু উন্নৰ লিখোঁ :

১×৩=৩

(ক) প্ৰথম অসমীয়া ৰোমাণ্টিক কবিতাটোৰ নাম কি ?

2020

ASSAMESE

(MODERN INDIAN LANGUAGE)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 8 = 8$
Q. No. 2 carries 2 marks each	$2 \times 5 = 10$
Q. No. 3 carries 4 marks each	$4 \times 4 = 16$
Q. No. 4 carries 6 marks	6
Q. No. 5 carries 2 marks	2
Q. No. 6 carries 1 mark	1
Q. No. 7 carries 4 marks	4
Q. No. 8 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 9 carries 2 marks each	$2 \times 4 = 8$
Q. No. 10 carries 4 marks each	$4 \times 2 = 8$
Q. No. 11 carries 6 marks	6
Q. No. 12 carries 1 mark each	$1 \times 4 = 4$
Q. No. 13 carries 6 marks	6
Q. No. 14 carries 4 marks each	$4 \times 2 = 8$
Q. No. 15 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 16 carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 17 carries 4 marks	4
Total = 100	

Contd.

১। তলৰ যিকোনো আঠোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

১×৮=৮

(ক) অৰ্থ ব্যৱহাৰৰ মূল মন্ত্ৰ কি?

(খ) 'আগৰালাৰ পকী' ক'ত অৱস্থিত?

(গ) ছক্রেটিচ কোন আছিল?

(ঘ) 'শেষ ক'ত' উপন্যাসখনৰ বচক কোন?

(ঙ) 'ডিলাইন এণ্ড ফল' গ্ৰন্থৰ বচক কোন?

(চ) জৰ্জ ষ্টাইনৰ কোন?

(ছ) কেনগৰাকী আহোম স্বৰ্গদেউৰ দিনত ক্ৰীড়াই সৰ্বাধিক পৃষ্ঠপোষকতা পাইছিল?

(জ) স্পেইনত বৰ্তমান সবাতোকৈ জনপ্ৰিয় খেলবিধি কি?

(ঝ) নেপালীসকলৰ জনবিশ্বাস মতে সাগৰ মাথা বা মাউণ্ট এভাৰেষ্টৰ জীয়ৰী বুলি কাক জনা যায়?

২। তলৰ যিকোনো পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

২×৫=১০

(ক) কৃপণ আৰু বোঁৰাখুলীয়াৰ মাজত থকা পার্থক্য দুটা লিখোঁ।

(খ) মহাত্মা গান্ধীয়ে ভাৰতৰ গৱৰ্ণৰ জেনেৰেলেক কি বুলি সন্মোধন কৰি চিঠি লিখিছিল?

(গ) সীতা আৰু হেলেনৰ কপৰ বাবে কোন দুখন যুদ্ধ সংঘটিত হৈছিল?

(ঘ) আজিৰ যন্ত্ৰৰ মুগত গুৰুৰ স্থান কিহে কেনেকৈ কাঢ়ি লৈছে?

(ঙ) ক্ৰিকেট খেলৰ সৈতে অসমৰ কোন দুবিধি থলুৱা খেলৰ সাদৃশ্য আছে?

20E MASS

[2]

(চ) ২০১৪ চনত অসমৰ কেৱল দুজন ব্যক্তিয়ে এভাৰেষ্টৰ শীৰ্ষত শিয় হৈ প্ৰথম অসমীয়া এভাৰেষ্ট আৰোহণকাৰী হোৱাৰ গৌৰৰ অৰ্জন কৰে?

৮×৮=১৬

৩। যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

(ক) মানুহে ঋগক পাপৰ লগত কিয় তুলনা কৰে লিখোঁ।

(খ) গান্ধীজীৰ অসম ভ্ৰমণৰ সময়ত ক'ত কোনে মজলিচ বৈঠকৰ আয়োজন কৰিছিল, বুজাই লিখোঁ।

(গ) "ধনেই ধৰ্মৰ মূল,
ধন নহ'লে যায় জাতি-কুল।" — কথাখিনিৰ সপক্ষে-বিপক্ষে যুক্তি দিয়া।

(ঘ) "কিছুমান কিতাপে বাইজৰ ওপৰত অন্তৰ প্ৰভাৱ পেলায়।" পাঠটোৰ সহায়ত বুজাই লিখোঁ।

(ঙ) "যুৰোপৰ বিশ্বিদ্যালয়ৰেৰত মেধা-চৰ্চাৰ অনুপ্ৰেৰণা আহিছিল কিন্তু আৰু জগতৰ আৰ্হি আৰু প্ৰেৰণাৰ পৰা।" — কথাযাব বুজাই লিখোঁ।

(চ) পুৰণি কালত বিহুৰ সময়ত কেনে ধৰণৰ খেল অনুষ্ঠিত হৈছিল?

৪। যিকোনো এজনৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখোঁ :

৬

(ক) পদ্মনাথ গোহাত্ৰিবৰুৱা

(খ) কালিবাম মেধি

(ঝ) ড° হীৰেন গোহাই

৫। তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

২

(ক) নাজিয়া কিয় হিস্পিটেললৈ যাবলগীয়া হ'ল?

(খ) কনকেশ্বৰ ঠাকুৰে তেওঁৰ কন্যা বিনীতাৰ অপাৰেচন কৰাৰলৈ ক'ৰপৰা পইচা পালে?

20E MASS

[3]

Contd.

৬। 'বিয়ার প্রেজেণ্ট' গল্পটোর মূল বার্তা কি?

১

১০। প্রসংগ সংগতি দর্শাই ব্যাখ্যা করোঁ : (যিকোনো দুচ্ছেরা)

৭। তলৰ যিকোনো এটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

৮

(ক) "জগতবন্ধুবিধু মাধৰ মধুবিপু মধুৰ মুকুতি মুৰনাশী।
কেশৰ চৰণ সৰোৰুহ কিংকৰ শংকৰ অভিলাষী।।"

(ক) 'চৈয়েদ আব্দুল মালিক'ৰ গল্পৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখোঁ।

(খ) "আপুনি এই টকা এশ লওক, আৰু যি কৰিব লাগে কৰি আহকণৈ।" — কোনে, কাক কি প্রসংগত
এইদৰে কৈছিল বিবাৰ লিখোঁ।

৮। তলৰ যিকোনো তিনিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

১×৩=৩

(ক) মাধৰ কন্দলিয়ে কোন শতিকাত বাল্মীকিৰ সংস্কৃত বামায়ণ অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰিছিল?

(খ) 'জয় জয় যাদৰ জলনিধিজা...' বৰগীতটি কি বাগত বচিত?

(গ) বৰতনী যোৱা নাওখনৰ টিংটো কিহেৰে বোলোৱা আছিল?

(ঘ) মৰকত মণি শিৰত জিলিকা দেৱীগৰাকী কোন?

৯। যিকোনো চাৰিটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখোঁ :

২×৪=৮

(ক) বাৱণক বিভীষণে দিয়া দুটা উপদেশ লিখোঁ।

(খ) শংকৰদেৱে এখন সমভাবাপন্ন অসমীয়া সমাজ গঠনৰ বাবে কি দুটা মাধ্যম প্ৰহণ কৰিছিল?

(গ) "পাৰতে কান্দিছে ধনবৰ দুখীয়া" — ধনবৰে কিয় কান্দিছে?

(ঘ) "মৰম ভিখাৰী, বিচাৰিছোঁ দেৱী
প্ৰাণৰ অমিয়া মাধুৰী।" — কোনে, কাক এনেদৰে কৈছিল?(ঙ) দেৱকান্ত বৰুৱাক কিয় 'দোমোজাৰ কৰি' বুলি কোৱা হয়? তেওঁৰ কোনটো কবিতাত প্ৰথম আধুনিকতাৰ
প্ৰতিধৰণি শুনা যায়?

(চ) বাজপথৰ দুকাষৰ পাঁচ তলা দালানৰ ওপৰত কি শুনা যায় বুলি কবিয়ে কৈছে?

(ক) "নিজম দুপৰীয়া সুৰ্বিটি মাৰি
মাতিলে নো কানে কাক?
বিজন বন্ত কোন ক'ত আছে?
হালিছে গছৰ আগ।"

(ঘ) "দেশৰ বাতৰি শুনিবানে বীৰ? নিদিওঁ তোমাক ফঁকি,
তোমাৰ অসম নাই আৰু আজি জঁকাটোহে তাৰ বাকী।"

১১। তলৰ যিকোনো এটা কবিতাৰ মূলভাৱ লিখোঁ :

৬

(ক) 'বাৱণক বিভীষণৰ সজ উপদেশ'

(খ) 'ধনবৰ আৰু ৰতনী' .

(গ) 'বাজপথ'

১২। চমু উত্তৰ লিখোঁ : (যিকোনো চাৰিটা)

১×৪=৪

(ক) 'সূচনা' দৰ্শনত দৰ্শকৰ শাৰীৰত বহি থকা কুশল কোৱৰৰ বয়স কিমান আছিল?

(খ) "মূৰ ঘমোৱাৰ দৰ্কাৰ নাই, শংকৰজী। পুলিন বৰুৱা বৃঠিই নহয়।" সংলাপটি কাৰ?

(গ) প্ৰভাৱতীৰ পিতৃৰ নাম কি আছিল?

(ঘ) কুশল কোরবক কোনখন গাঁৱৰ আলিবাটত বে'ল বগৰোৱাৰ অপৰাধত এবেষ্ট কৰা হৈছিল ?

(ঙ) 'গোমধৰ কোৱৰ' নাটকৰ বচক কোন ?

১৩। (ক) 'কুশল কোৱৰ' নাটকখনত মুঠ কেইটা দৰ্শন আছে ? অস্তিম দৰ্শনৰ মূল কথাখিনি জুঁকিয়াই লিখোঁ।

১+৫=৬

অথবা

(খ) 'কুশল কোৱৰ' নাটকত সম্বিষ্ট গীতকেইটিৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখোঁ।

৬

১৪। উত্তৰ লিখোঁ : (যিকোনো দুটা)

৮×২=৮

(ক) "আজিতো বৃটিছক খেদিবলৈ গৈ নিজেই অকলশৰীয়া হ'ল। আপোনাৰ আহ্বান যদি অৰণ্যৰ ৰোদন হয় ?" — কোনে, কাক, কি প্ৰসংগত এইদৰে কৈছিল লিখোঁ।

(খ) ৫নং দৰ্শনত সৰুপথাৰ কংগ্ৰেছ অফিচত নিশা কুশল কোৱৰে মুকলি কৰা আলোচনাৰ মৰ্মার্থ কি আছিল ?

(গ) যোৰহাট কোৱৰ বিচাৰ কক্ষত বৰমুখী গাঁওবুঢ়াই কুশল কোৱৰৰ বিকল্পে কি বুলি সাক্ষ্য দিছিল লিখোঁ।

(ঘ) 'কুশল কোৱৰ' নাটকৰ নাট্যকাৰগৰাকীৰ চমু পৰিচয় আগবঢ়োৱা।

১৫। তলৰ যিকোনো তিনিয়োৱা সমোচ্চাৰিত শব্দৰ অৰ্থৰ পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰোঁ :

১×৩=৩

আচল, আঁচল ; গড়, গঁড় ; হাত, হাট ; গাঁও, গাওঁ ; গিৰি, গিৰী ; কাহ, কাঁহ।

_____ X _____

১৬। উপযুক্ত ঠাইত চন্দ্ৰবিন্দু আৰু অ' স্বৰ প্ৰয়োগ কৰি তলৰ বাক্যকেইটা শুন্দৰীকৈ লিখোঁ : (যিকোনো তিনিটা)

১×৩=৩

(ক) বাওফালে বহা।

(খ) ৰমেনে কলে, "মই আজি নগাৱলৈ যাম।"

(গ) বিয়ালৈ ময়ো গলোঁহেতেন।

(ঘ) সদায় সচা কথা কৰা।

(ঙ) 'পঞ্চ'ৰ পৰা পাচ আৰু 'দন্ত'ৰ পৰা দাত শব্দ নিষ্পন্ন হৈছে।

১৭। ভাৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰোঁ :

"শ্ৰম সিদ্ধিৰ অমোৰ অন্ত্র।"

অথবা

"স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ উন্নতিৰ মংগল-মন্দিৰৰ সিংহদুৱাৰ হৈছে মাতৃভাষা।"

2020

ECONOMICS

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

PART-A (বিভাগ-ক)

Q. No. 1 (a-f) carries 1 mark each	$1 \times 6 = 6$
Q. Nos. 2-7 carry 2 marks each	$2 \times 6 = 12$
Q. Nos. 8-12 carry 4 marks each	$4 \times 5 = 20$
Q. Nos. 13 & 14 carry 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
	Total = 50

PART-B (বিভাগ-খ)

Q. No. 15 (a-f) carries 1 mark each	$1 \times 6 = 6$
Q. Nos. 16-21 carry 2 marks each	$2 \times 6 = 12$
Q. Nos. 22-26 carry 4 marks each	$4 \times 5 = 20$
Q. Nos. 27 & 28 carry 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
	Total = 50

Total (Part A & B): $50 + 50 = 100$

Contd.

PART-A

বিভাগ-ক

1. Answer the following as directed :

নির্দেশনুযায়ী উত্তর দিয়া :

(a) What is arithmetic mean ?

সমান্তর মাধ্য কাক বোলে ?

(b) What is Statistics ?

পরিসংখ্যা বিজ্ঞান কি ?

(c) Write a source of secondary data.

গোণ তথ্যৰ এটা উৎস লিখা।

$1 \times 6 = 6$

(d) In sampling method, every item/several items is/are studied.

(Choose the correct answer)

প্রতিদর্শ পদ্ধতিত এটা সমষ্টিৰ প্রতিটো/কেইটামান মৌল অধ্যয়ন কৰা হয়।

(শুন্দ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(e) The measure of central tendency which divides a series in two equal parts is _____.

(Fill in the blank)

এটা শ্রেণীক সমানে দুভাগ কৰা কেন্দ্ৰীয় প্ৰণতাৰ মাপটো হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(f) Define frequency polygon.

বৰংবাৰতা বহুজৰ সংজ্ঞা দিয়া।

2. Mention two characteristics of statistics.

পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

3. What do you mean by sampling error? Describe briefly.

2

প্রতিচয়ন ক্রটি কি? চমুকে বুজাই লিখা।

4. Write two differences between primary and secondary data.

2

প্রাথমিক তথ্য আৰু গৌণ তথ্যৰ দুটা পার্থক্য বুজাই লিখা।

5. What do you mean by Index number?

2

সূচকাংক বুলিলে কি বুজা?

6. What is Geographical distribution and Chronological distribution?

2

ভৌগোলিক শ্রেণীকৰণ আৰু কালানুক্রমিক শ্রেণীকৰণ কি?

7. What is the relationship among Mean, Median and Mode in case of symmetrical and asymmetrical distribution?

2

সমমিত আৰু অসমমিত বিভাজনত মাধ্য, মধ্যমা আৰু বহুলকৰ সম্পর্ক কেনেধৰণৰ হয়?

20E ECON

[4]

8. The marks of 30 students in Economics have been given below:

তলত 30 জন ছাত্র-ছাত্রীৰ অর্থনীতি বিষয়ত পোৱা নম্বৰসমূহ দিয়া হৈছে:

59	34	81	23	41	75	45	55	64	35
29	48	62	38	27	04	39	80	51	47
19	72	90	52	61	37	15	79	49	36

(a) Prepare a frequency distribution table from the data given.

3

তথ্যসমূহৰ পৰা এখন বাৰংবাৰতা তালিকা প্ৰস্তুত কৰা।

(b) From the table, show how many students have scored less than 30.

1

বাৰংবাৰতা তালিকাখনৰ পৰা মুঠতে কিমানজন ছাত্র-ছাত্রীয়ে 30 ৰ তলত নম্বৰ পাইছে দেখুওৱা।

9. What is Random sampling? Mention various types of Random sampling.

1+3=4

যাদৃচ্ছিক প্ৰতিদৰ্শ সংগ্ৰহ পদ্ধতি কি? এই পদ্ধতিৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

20E ECON

[5]

Contd.

10. Calculate arithmetic mean :

সমান্তর মাধ্য নির্ণয় করা :

Class Interval	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
শ্রেণী অন্তরাল					
Frequency	5	12	8	10	5
বার্তাবার্তা					

Or / নাইবা

The average weight of 50 boys in a class is 45.5 kg . If the average weight of 30 girls is 35.5 kg , then find out the combined arithmetic mean of the weights of the boys and girls of that class.

4

এটা শ্রেণীত থকা 50 জন ছাত্রের ওজনের গড় আছিল 45.5 kg । শ্রেণীটোত থকা 30 গৰাকী ছাত্রীর ওজনের গড় যদি 35.5 kg হয়, তেন্তে শ্রেণীটোৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলের গড় ওজন কিমান হ'ব?

11. What is correlation coefficient (r) ? Define perfect correlation, zero correlation and limited correlation.

4

সহসম্বন্ধ গুণাংক (r) কি? পূর্ণ সহসম্বন্ধ, শূন্য সহসম্বন্ধ আৰু সীমিত সহসম্বন্ধৰ সংজ্ঞা দিয়া।

12. Find out mode :

বহুলক নির্ণয় কৰা :

Marks	140-145	145-150	150-155	155-160	160-165
নম্বৰ					
No. of students	10	8	30	16	6
ছাত্র সংখ্যা					

Or / নাইবা

Whether Median is affected by absolute value. Find out Median from the following marks of 8 students :

1+3=4

চৰম মানে মধ্যমার ওপৰত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰেনে? তলত 8 গৰাকী ছাত্রৰ নম্বৰ দিয়া আছে। মধ্যমা নির্ণয় কৰা :

80, 41, 25, 31, 56, 48, 12, 30

13. What is dispersion ? What are the different measures of dispersion ? Write the necessities of measuring dispersion.

2+2+2=6

বিক্ষেপণ বা বিচলন কাক বোলে? বিচলনৰ বিভিন্ন মাপসমূহ কি কি? বিচলন নির্ণয়ৰ উদ্দেশ্য কি?

Or / নাইবা

Find out Quartile deviation :

চতুর্থক বিচলন নির্ণয় কৰা :

X	0-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30
f	6	10	20	12	6	6

14. What do you mean by cost of living index number or consumer price index number? Calculate index number from the following data taking 1980 as the base year :

2+4=6

জীৱন নিৰ্বাহৰ ব্যয় সূচকাংক বা উপভোক্তা ব্যয় সূচকাংক বুলিলে কি বুজা? তলৰ তথ্যখনিৰ পৰা 1980 চনক ভিত্তি বৰ্ষ হিচাপে লৈ সূচকাংক উলিওৱা :

Commodities সামগ্ৰী	Price দৰ (₹)		Price দৰ (₹)
	1980	2010	
Rice (চাউল)	40	50	
Flour (আটা)	80	100	
Potato (আলু)	50	70	
Onion (পিঁয়াজ)	20	40	
Oil (তেল)	110	180	

Or / নাইবা

Describe various steps of statistical investigation.

6

পৰিসাংখ্যিকীয় অনুসন্ধানৰ বিভিন্ন স্তৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

PART-B

বিভাগ-খ

15. Answer the following as directed :

1×6=6

নির্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) In India, economic reforms started in the year _____.

(Fill in the blank)

ভাৰতত অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ আৰম্ভ হয় _____ চনত।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(b) Mention the name of one famous economist from colonial (British ruled) India.

বৃটিছ শাসিত ভাৰতৰ এজন প্ৰখ্যাত অৰ্থনৈতিবিদৰ নাম লিখা।

(c) What is disinvestment?

নিৰিন্দ্ৰিয়কৰণ কি?

(d) Mention *one* source of institutional debt.

আনুষ্ঠানিক ঋণের এটা উৎস লিখ।

(e) How much percentage of Indian population presently live below poverty line?

ভারতে বর্তমান কিমান শতাংশ লোক দারিদ্র্য সীমারেখার তলত বাস করে?

(f) 'One child' norm was followed in India/China/Pakistan.

(Choose the correct answer)

'এক সন্তান' নীতি ভারত/চীন/পাকিস্তানত প্রচলিত আছিল।

(শুন্দ উত্তরটো বাছি উলিওরা)

16. What was the main occupation of Indian people under colonial rule? Write the names of two goods mostly exported from India to foreign countries under colonial rule.

2

বৃটিষ্ঠ শাসিত ভারতে ভারতীয়সকলের জীরিকার মূল উৎস কি আছিল? সেই সময়ত ভারতের পৰা বিদেশলৈ বণ্ণানি হোৱা দুটা প্রধান দ্রব্যের নাম লিখ।

17. Mention *two* steps adopted by the Government for rural development.

2

গ্রাম্য উন্নয়নের বাবে চৰকাৰে লোৱা দুটা পদক্ষেপ লিখ।

18. Write *two* schemes of poverty alleviation adopted by the Government of India.

2

ভারত চৰকাৰে দৰিদ্ৰতা দূৰীকৰণের বাবে লোৱা দুখন আঁচনিৰ নাম লিখ।

19. What do you mean by human resource? Mention *one* source of human resource.

2

মানৱ মূলধন বুলিলে কি বুজা? মানৱ মূলধনৰ এটা উৎস লিখ।

20. What is disguised and seasonal unemployment?

2

ছদ্মৱেশী আৰু ঋতুগত নিবনুৱা কাক বোলে?

21. What do you mean by infrastructure? Cite an example of economic infrastructure.

2

আন্তঃগাঁথনি বুলিলে কি বুজা? অৰ্থনৈতিক আন্তঃগাঁথনিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

22. What is rural development? What is the necessity of rural development for countries like India? Explain.

1+3=4

গ্রাম্য উন্নয়ন কি? ভারতৰ দৰে দেশত গ্রাম্য উন্নয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি, ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

What is NABARD? Explain its functions.

1+3=4

NABARD কি? ইয়াৰ কাৰ্য-কলাপ ব্যাখ্যা কৰা।

23. Mention four measures of poverty alleviation in India.

4

ভাৰতত দৰিদ্ৰতা নিৰ্মূলকৰণৰ চাৰিটা উপায় উল্লেখ কৰা।

Or / নাইবা

Mention four causes of unemployment.

4

নিবনুৰা সমস্যা সৃষ্টিৰ চাৰিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

24. What is agricultural marketing? Why should the agricultural marketing of India be well-organized?

1+3=4

কৃষি বজাৰ বুলিলে কি বুজা? ভাৰতত কৃষি বজাৰ সুসংগঠিত কৰা কিয় প্ৰয়োজন?

What is inflation? How does inflation harm the economy of a country?

1+3=4

মুদ্ৰাস্ফীতি কি? মুদ্ৰাস্ফীতিয়ে এখন দেশৰ অৰ্থনীতি কেনেকৈ ক্ষতিগ্রস্ত কৰে?

25. Among India, China and Pakistan, where the population burden is highest?

Give an idea of the population size of that country and write about the policies adopted by the country for decreasing the growth of population.

1+3=4

ভাৰত, চীন আৰু পাকিস্তানৰ মাজত জনসংখ্যাৰ বোজা কোনখন দেশত আটাইতকৈ বেছি? দেশখনৰ জনসংখ্যাৰ এটি আভাস দি জনসংখ্যা হুস কৰাৰ বাবে দেশখন কেনে নীতি লৈছে লিখা।

Or / নাইবা

Make a comparison between India and China regarding National Income, birth rate, literacy rate and population growth.

4

জাতীয় আয়, জন্ম হাৰ, সাক্ষৰতা আৰু জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰত আৰু চীনৰ এটি তুলনা আগবঢ়োৱা।

26. What is organic agriculture? What is the difference between organic cultivation and traditional cultivation? 2+2=4

জৈরিক কৃষি বুলিলে কি বুজা? জৈরিক কৃষি আৰু পৰম্পৰাগত কৃষি ব্যৱস্থাৰ পাৰ্থক্য কি?

27. Describe the achievements and failures of economic reforms in India. 6

ভাৰতৰ অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰৰ সফলতা আৰু বিফলতাসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

Or / নাইবা

Write short notes on : 2+2+2=6

চমু টোকা লিখা :

(a) Liberalization

উদাবীকৰণ

(b) Privatization

ব্যক্তিগতকৰণ

(c) Globalization.

গোলকীকৰণ।

28. What do you mean by sustainable development? Explain how the environment has been degraded by the developmental activities. 2+4=6

বহনযোগ্য উন্নয়ন বুলি কি বুজা? দেশৰ উন্নয়নমুখী কাৰ্য-কলাপৰ ফলত পাৰিপার্শ্বিক অৱনতি কেনেকৈ ঘটিছে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

What do you mean by environmental pollution? Give some measures to control environmental pollution. 1+5=6

পৰিৱেশ প্ৰদূষণ বুলিলে কি বুজা? পৰিৱেশ প্ৰদূষণ কেনেদৰে ৰোধ কৰিব পাৰি তাৰ কেইটামান পৰামৰ্শ দাঙি ধৰা।

(d) *Narcissism* or *halloween personality* (৩)

(স্বাস্থ্য বা নির্মলতার অভিযান আৰম্ভ কৰিব)

2020

(Write True or False)

(স্বাস্থ্য কৰিব)

(স্বাস্থ্য কৰিব)

EDUCATION

(স্বাস্থ্য কৰিব)

Full Marks : 100

(d) From which language the term 'habit' originated?

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***1. Give appropriate answer as directed :** $1 \times 12 = 12$

নির্দেশানুসারে যথাযথ উত্তর দিয়া : (স্বাস্থ্য কৰিব)

(স্বাস্থ্য কৰিব)

(a) "Education is the manifestation of divine perfection, already existing in man." Who said this?

"মানুষৰ অস্তিনিহিত পূৰ্ণতাৰ বাহ্যিক প্রকাশেই হ'ল শিক্ষা।" কথাসাৰ কোনে কৈছিল ?

(b) Name any one part of peripheral nervous system.

প্রান্তৰতী স্নায়ুতন্ত্রৰ যি কোনো এটা অংশৰ নাম লিখা ।

(c) Narcissism is the characteristic of infancy period.

(Write True or False)

আত্মকাম প্ৰৱণতা হ'ল শৈশৱকালৰ বৈশিষ্ট্য ।

(শুন্দি নে অশুন্দি লিখা)

(d) In which year was the Total Literacy Campaign launched?

কিমান চনত সম্পূৰ্ণ সাক্ষৰতা অভিযান আৰম্ভ হৈছিল ?

(2)

(e) _____ instinct is related to emotion 'amusement'.

(Fill in the blank)

প্রতি 'বিনোদন' আরেগৰ লগত জড়িত।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(f) Write the full form of DIET.

DIET-ৰ সম্পূর্ণ কপটো লিখা।

(g) "Curriculum is a tool in the hands of the artist (teacher) to mould his material (pupil) according to his ideals (aims and objectives) in his studio (school)." Who said this?

"পাঠ্যক্রম হ'ল শিল্পীৰ (শিক্ষক) হাতৰ মূল আহিলা যাৰ দ্বাৰা উৎপাদন (শিক্ষার্থী) তেওঁৰ আদর্শ (লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্য) অনুসৰি চিত্ৰবন্নত (বিদ্যালয়) গঢ়ি তোলা হয়।" কথাবাৰ কোনে কৈছিল?

(h) Give one example of ductless gland.

নলীহীন গ্রহিৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(i) Gang loyalty is the characteristic of _____ period.

(Fill in the blank)

দলীয় আনুগত্য হৈছে _____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) Name any one subject taught in 'Gurukula'.

'গুৰুকুল'ত শিকোৱা যি কোনো এটা বিষয়ৰ নাম লিখা।

20CM/8

(Continued)

(3)

(k) Keyboard of a computer is the output device.

(Write True or False)

কীৰ্তি হৈছে এটা কম্পিউটাৰৰ আউটপুট কোশল।

(শুন্দি নে অশুন্দি লিখা)

(l) From which language is the term 'habit' originated?

কোন ভাষাৰ শব্দৰ পৰা 'habit' শব্দটোৰ উত্তৰন হৈছে?

2. Answer the following questions : 2×12=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by vocational aim of education?

শিক্ষাৰ বৃত্তিমূলক লক্ষ্য বুলিলে কি বুজা?

(b) Mention any two psycho-physical needs of infants.

শিশুসকলৰ যি কোনো দুটা মনো-শাৰীৰিক প্ৰয়োজন উল্লেখ কৰা।

(c) Mention any two functions of UGC.

UGC-ৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

(d) Mention any one name of the branches of psychology.

মনোবিজ্ঞানৰ যি কোনো এটা শাখাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(e) Mention two advantages of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিবদী লক্ষ্যৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

20CM/8

(Turn Over)

(f) What is instinct?
প্রবৃত্তি কি ?

(g) Write two types of needs as mentioned by Maslow.
Maslow-এ উল্লেখ করা দুবিধ প্রয়োজনৰ নাম লিখা।

(h) Write two objectives of forming NCERT.
NCERT গঠনৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(i) Name two American Baptist Missionaries who contributed to education in Assam.
অসমৰ শিক্ষালৈ অৱদান আগবঢ়োৱা দুজন আমেৰিকান ব্যাপ্তিষ্ঠ মিছনেৰীৰ নাম লিখা।

(j) What is universalization of elementary education?
সাৰ্বজনীন প্ৰাথমিক শিক্ষা কি ?

(k) Name two objectives of SSA.
SSAৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(l) After which treaty and when did missionaries come to Assam?
কেতিয়া আৰু কোন চুক্তিৰ পাছত মিছনেৰীসকল অসমলৈ আহিছিল ? 1+1=2

3. Answer the following questions : 4×10=40

তলৰ প্ৰশ্নৰেৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention four differences between formal and non-formal education.
আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ চাৰিটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

(b) Write four advantages of e-mail.
e-mailৰ চাৰিটা সুবিধা লিখা।

(c) Explain the scope of educational psychology.
শিক্ষা মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write four principles of curriculum construction.
পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ চাৰিটা নীতি লিখা।

(e) Mention four characteristics of habit.
অভ্যাসৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(f) Write a brief note on the relation between education and psychology.
শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ সম্বন্ধৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(g) Write four functions of cerebellum.
লঘুমন্তিস্কৰৰ চাৰিটা কাৰ্য লিখা।

(h) What is perception? Mention three differences between illusion and hallucination.
সংবোধন কি ? ভাস্ত প্ৰত্যক্ষ আৰু অমূল প্ৰত্যক্ষৰ তিনিটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা। 1+3=4

(6)

(i) Write a note on 'Satra' as indigenous educational institution.

দেশীয় শিক্ষানুষ্ঠান হিচাপে 'সত্র'র ওপরত এটি টোকা লিখা।

(j) Mention four different types of students as classified on physical abilities.

শারীরিক সামর্থ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি শ্রেণীবিভাজন কৰা শিক্ষার্থীৰ চাৰিটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

4. Who is the chief exponent of individual aim of education? How is education related to economics? Explain. 1+5=6

শিক্ষাৰ ব্যক্তিবাদী লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক কোন? শিক্ষাৰ লগত অৰ্থনীতি কেনেদৰে সম্পর্কযুক্ত? ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

Who wrote the book 'Democracy and Education'? How is education related to sociology? Explain. 1+5=6

'Democracy and Education' গ্ৰন্থনৰ লেখক কোন? শিক্ষাৰ লগত সমাজবিজ্ঞান কেনেদৰে সম্পর্কযুক্ত? ব্যাখ্যা কৰা।

5. What do you mean by childhood? Explain any four kinds of needs of adolescents. 2+4=6

বাল্যকাল বুলিলে তুমি কি বুজা? কিশোৰ-কিশোৰীসকলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰয়োজন ব্যাখ্যা কৰা।

6. Explain the roles to be played by a teacher as facilitator and motivator of learning. 3+3=6

শিক্ষণ সুচলকাৰী আৰু অভিপ্ৰেক হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

20CM/8

(Continued)

(7)

Or / নাইবা

Explain the roles to be played by a teacher for the development of school and society. 3+3=6

বিদ্যালয় আৰু সমাজৰ বিকাশৰ বাবে এজন শিক্ষকে পালন কৰিব লগা ভূমিকাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

7. What is the name of the first Anglo-Assamese Dictionary? Explain any five provisions of the Assam Primary Education Act, 1926. 1+5=6

প্ৰথম এংলো-অসমীয়া অভিধানখনৰ নাম কি? 1926 চনৰ অসম প্ৰাথমিক শিক্ষা আইনৰ যি কোনো পাঁচটা দফা ব্যাখ্যা কৰা।

20CM— /8

20 E—EDUC

2020

ENVIRONMENTAL EDUCATION

Full Marks : 40

Pass Marks : 12

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 (a) carries 1 mark each	$1 \times 5 = 5$
Q. No. 1 (b) carries 1 mark each	$1 \times 3 = 3$
Q. No. 2 carries 2 marks each	$2 \times 5 = 10$
Q. No. 3 carries 3 marks each	$(2+1) \times 4 = 12$
Q. No. 4 carries 5 marks each	$5 \times 2 = 10$
	Total = 40

3IV Contd.

1. (a) Express in **one or two** words :

1×5=5

এটা বা দুটা শব্দত প্রকাশ করা :

(v) Write the full form of NDRF.

NDRF-র সম্পূর্ণ অর্থ লিখা।

এটা বা দুটা শব্দত প্রকাশ করা :

(b) Fill in the blanks :

1×3=3

(i) What is the name of outer mantle of Earth?

পৃথিবীর উপরিভাগৰ স্বৰটোৰ নাম কি?

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

(ii) 'The Decade of action for Road Safety' is started from _____.

'দ্যা ডিকেন্ড অৱ একশ্যন ফৰ ৰোড ছেফটি' _____ ব পৰা শুভাৰণ্ত কৰা হয়।

(ii) Give example of **one** lotic aquatic ecosystem.

এটা প্ৰহমান নিৰ্মল জল পৰিস্থিতি তন্ত্ৰৰ উদাহৰণ দিয়া।

(ii) Uranium is a _____ energy resource.

ইউৰেনিয়াম এবিধ _____ শক্তিৰ উৎস।

(iii) Mention **one** ethical use of Biodiversity.

জৈৱ-বৈচিত্ৰ্যৰ এটা নৈতিক ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

(iii) Frog is _____ level consumer of an ecosystem.

ভেকুলি, পৰিস্থিতি তন্ত্ৰৰ _____ স্বৰূপ উপভোক্তা।

(iv) Which day is observed as World Environment Day?

কোন তাৰিখে বিশ্ব পাবিপাৰ্শ্বিক দিবস পালন কৰা হয়?

2. Write short accounts on : **(any five)**

2×5=10

চমু বৰ্ণনা দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) Food web

খাদ্য জাল

(b) *In-situ* conservation

অন্তঃসংরক্ষণ

(c) Causes of Threats to Biodiversity

জৈর-বৈচিত্র্য ধ্বংসৰ কাৰণ সমূহ

(d) Sources of air pollution

বায়ু প্ৰদূষণৰ কাৰক সমূহ

(e) Conservational energy resource

নৰীকৰণযোগ্য শক্তিৰ উৎস

(f) International Driving Permit

আন্তৰ্জাতিক গাড়ী চালনাৰ অনুজ্ঞা পত্ৰ

(g) Greenhouse gases.

সেউজ গৃহ গেছ।

3. Define and distinguish : *(any four)*

$(2+1) \times 4 = 12$

সংজ্ঞা আৰু পাৰ্থক্য লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) Atmosphere and Biosphere

বায়ুমণ্ডল আৰু জীৱমণ্ডল

(b) Consumer and Decomposer

উপভোক্তা আৰু বিয়োজক

(c) Pollutant and Pollution

প্ৰদূষক আৰু প্ৰদূষণ

(d) Infrastructure factor and Mechanical factor

আন্তঃগাঁথনিমূলক কাৰক আৰু যান্ত্ৰিক কাৰক

(e) Road Marking and Zebra Crossing

পথ বেখান আৰু জেৱা কৃচিং

(f) Global Warming and Climate Change.

গোলকীয় উষ্ণায়ন আৰু জলবায়ু পৰিবৰ্তন।

4. Answer the following questions : **(any two)**

$5 \times 2 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটা)

(a) What are the water pollutants? Describe them.

পানী প্ৰদূষক সমূহ কি কি? এইবোৰ বৰ্ণনা কৰা।

(b) Describe about the importance of health and hygiene.

স্বাস্থ্য আৰু পৰিচ্ছন্নতাৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

(c) Write the role of students in disaster management.

দুর্ঘটনা ব্যৱস্থাপনাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ভূমিকা লিখা।

(d) Write about the National Conservation Strategies.

ৰাষ্ট্ৰীয় সংৰক্ষণ কৌশল সম্পর্কে লিখা।

2020

ENGLISH

Full Marks : 90

Pass Marks : 27

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. Nos. 1, 2 [Section-A (Reading)]	20
Q. Nos. 3, 4 & 5 [Section-B (Writing)]	20
Q. Nos. 6, 7 & 8 [Section-C (Grammar)]	10
Q. Nos. 9, 10, 11, 12, 13 & 14 [Section-D (Textual Questions)]	40
	Total = 90

Contd.

SECTION-A**(Reading)**

1. Read the following passage carefully and answer the questions that follow:

On his return from South Africa, Gandhi's first Ashram in India was established in the Kochrab area of Ahmedabad on 25 May 1915. The Ashram was then shifted on 17 June 1917 to a piece of open land on the banks of the river Sabarmati. Reasons for this shift included: he wanted to do some experiments in living e.g. farming, animal husbandry, cow breeding, Khadi and related constructive activities, for which he was in search of this kind of barren land; mythologically, it was the ashram site of Dadhichi Rishi who had donated his bones for a righteous war; it is between a jail and a crematorium as he believed that a *satyagrahi* has to invariably go to either place. The Sabarmati Ashram (also known as Harijan Ashram) was home to Mohandas Gandhi from 1917 until 1930 and served as one of the main centres of the Indian freedom struggle. Originally called the Satyagraha Ashram, reflecting the movement toward passive resistance launched by the Mahatma, the Ashram became home to the ideology that set India free. Sabarmati Ashram named for the river on which it sits, was created with a dual mission. To serve as an institution that would carry on a search for truth and a platform to bring together a group of workers committed to non-violence who would help secure freedom for India.

By conceiving such a vision Gandhi and his followers hoped to foster a new social construct of truth and non-violence that would help to revolutionize the existing pattern of like.

While at the Ashram, Gandhi formed a school that focused on manual labour, agriculture, and literacy to advance his efforts for self-sufficiency. It was also from here on the 12 March 1930 that Gandhi launched the famous Dandi march 241 miles from the Ashram (with 78 companions) in protest of the British Salt Law, which taxed Indian salt in an effort to promote sales of British salt in India. This mass awakening filled the British jails with 60,000 freedom fighters. Later the government seized their property, Gandhi, in sympathy with them, responded by asking the Government to forfeit the Ashram. Then Government, however, did not oblige. He had by now already decided on 22 July 1933 to disband the Ashram, which later became asserted place after the detention of many freedom fighters, and then some local citizens decided to preserve it. On 12 March 1930 he vowed that he would not return to the Ashram until India won independence. Although this was won on 15 August 1947, when India was declared a free nation, Gandhi was assassinated in January 1948 and never returned.

Questions :

(a) (i) When was Gandhi's first ashram in India established ? 1
 (ii) How was Sabarmati Ashram originally known as ? 1
 (iii) How far is Dandi from Sabarmati Ashram ? 1
 (iv) What did Gandhi vow on 12 March, 1930 ? 1
 (v) Why did Gandhi shift his Kochrab Ashram to Sabarmati ? 2
 (vi) What was the dual mission of Sabarmati Ashram ? 2
 (vii) Why did Gandhi launch the famous Dandi march ? 2

(b) Pick out words in the passage that mean the following : 1×2=2

(i) Unable to produce plants or fruits
 (ii) To lose the right to have something

2. Read the following passage given below and answer the questions that follow :

1. When Man first began to settle down, to live in groups in villages and to cultivate land, he found that he had to learn many new skills. One of these new skills was the ability to measure, to count and to calculate. He had to be able to count the animals he possessed. He had to be able to make simple measurements to enable him to build and to mark out the boundaries of his land ; he had to be able to measure the passing of time and record it ; and he had to trade. Therefore he began to think in terms of length, breadth, time and weight.

2. For many years, units of measurement were of a simple kind. For example, if Man had to measure, he used a part of his body as a unit. As a result, these units often differed from person to person. Therefore when Man settled down, the need for standardization arose.

3. Before Man settled down, his life was not governed by the seasons, nor did he have to know what time of the day it was. Once he settled down to the agricultural way of life, he had to be able to calculate the change of seasons on which agriculture depended. So Man began to measure time, and first he looked for convenient units of measurements, one of which was the day. No one knows when Man first began to divide the day into twenty-four hours, and the hour into sixty minutes. But we know that Ptolemy, the famous Egyptian, used and recorded these divisions in the second century A.D. In order to calculate the passing of time, it was necessary for Man to record the number of days in each season. This was done by making a mark for each day on a tree trunk or on a piece of stick.

4. The next step was for Man to find longer units of time. He had observed the gradual changes in the shape of the moon. He discovered that from one full-moon to the next it took twenty eight days. And so he had another unit of time—a month. Then he observed that, if he added two days to some of the months, twelve of them nearly covered the four seasons which followed each other. This was the first simple calendar.

Questions :

(a) On the basis of your reading of the above passage, make notes on it, and add a suitable title to it. 5

(b) Make a summary of the above passage in about 80 words. 3

SECTION-B

(Writing)

3. You are preparing for a picnic at Pobitora next week. Describe your preparations to your classmates in 100 words. 6

Or

Your school/college observed "The World Blood Donation Day" on 14th June. Many students and teachers took part in the camp. Prepare a report on the event to be published in your school/college wall-magazine. 6

4. Write a speech to be delivered at the morning assembly of your school/college on the topic, 'Say no to Plastic Bags'. 6

Or

Write an article for your school/college magazine on 'Importance of Traffic Rules'. 6

5. You are Rupali/Rupam. You have seen an advertisement in a regional newspaper for the post of an Office Secretary in a reputed company. Write an application to the manager of the company in response to the advertisement stating your qualifications and experience. 8

Or

Write a letter to the editor of *The Assam Tribune* drawing attention of the authorities concerned to the problem of flash flood and poor drainage system in your locality. 8

SECTION-C

(Grammar)

6. (a) Fill in the blanks with suitable determiners : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) She has barely _____ beautiful dress. (some/any)

(ii) _____ care could have prevented the accident. (Little/A little)

(b) Rewrite the following sentences with the correct form of the verb given in brackets : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) It (rain) now, we can't go out.

(ii) My uncle (arrive) from Mumbai last night.

(c) Fill in the blanks with appropriate modal auxiliaries (the sense of the sentence is indicated in the bracket) : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) You _____ not steal. (command)

(ii) _____ you spare some time for me? (polite request)

(d) Correct the following : $\frac{1}{2} \times 2 = 1$

(i) The honesty is the best policy.

(ii) She invited my husband and myself.

7. (a) Complete the following piece of conversation by choosing the correct alternatives from the brackets : 2

I said to him, " _____ (what/when) are you doing now?" He replied, "I am writing a few essays as part of my _____ (preparing/preparation) for the examination."

(b) Rewrite the following sentences as directed : $1 \times 2 = 2$

(i) My friend lives in this house.
(*Make it a complex sentence*)

(ii) Greenland is the largest island in the world.
(*Use the comparative degree of 'largest'*)

8. Rearrange the words in the following to form meaningful sentences : $1 \times 2 = 2$

(a) penguin I a seen never have.

(b) persons knows several he here.

SECTION-D

(Textual Questions)

9. Read **any one** of the stanzas given below and answer the questions that follow :

(a) Eternal I rise impalpable out of the land and the bottomless sea,
Upward to heaven, whence, vaguely form'd, altogether changed,
and yet the same,
I descend to lave the droughts, atomies, dust-layers of the globe,
(i) Who is the speaker here? 1
(ii) From where does the speaker rise? 1
(iii) What is meant by 'altogether changed, and yet the same'? 1
(iv) What are 'atomies'? 1
(v) How does the speaker go up and come down again on droughts, atomies and dust-layers? 4

Or

(b) Silence surrounds us. I would have
Him prodigal, returning to
His father's house, the home he knew,
Rather than see him make and move
His world. I would forgive him too,
Shaping from sorrow a new love.

(i) Who are the 'us' here? 1
(ii) What surround them? 1
(iii) What is the meaning of 'prodigal'? 1
(iv) Who is supposed to return to his father's house, after being prodigal? 1
(v) In what context, is the speaker talking about forgiveness and new love? 4

10. Answer **any two** of the following questions : 3×2=6

(a) What is the 'laboured ease of loss' in the poem 'A Photograph'?
(b) What does the speaker of the poem 'Childhood' speak about adults?

(c) Why is the father unhappy in the poem 'Father to Son'?
(d) What does the phrase "strange to tell" mean in the poem 'The Voice of the Rain'?

11. Answer **any five** of the following questions : 2×5=10

(a) How did the author's grandfather look in his portrait?
(b) How was 'outsider art' or 'art brut' defined at the beginning?
(c) How can population explosion be controlled?
(d) When and where was the first nationwide Green Party founded?
(e) How did the author's grandmother prepare to take him to the village school?
(f) What are the things that Verrier Elwin loves about Assam?

12. (a) "Man is the biggest enemy of mankind. Deforestation has become his habit." Elaborate this view. 6

Or

(b) Describe the changing relationship between the author and his grandmother from his boyhood to adulthood. 6

13. Comment on the influence of English language on the way of Indian life as reflected in the story "Ranga's Marriage". 6

Or

How do you distinguish between information gathering and insight formation from your reading of 'Albert Einstein at School'? 6

14. Answer **any two** of the following questions in brief : 2×2=4

(a) Why did Mr. Braun scold young Einstein?
(b) Write briefly about Gundabhatta, the doctor of Hosahalli village.
(c) Why did Albert see no point in learning dates and facts from History books?

2020

ALTERNATIVE ENGLISH

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

<i>Q. No. 1 & 2 [UNIT-I]</i>	15
<i>Q. Nos. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 & 12 [UNIT-II]</i>	50
<i>Q. Nos. 13, 14, 15, 16, 17 & 18 [UNIT-III]</i>	20
<i>Q. Nos. 19 & 20 [UNIT-IV]</i>	15
<i>Total = 100</i>	

Contd.

(Reading an Unseen Passage and a Poem)

1. Read the passage given below and answer the questions that follow :

I was not regarded as a dunce at the high school. I always enjoyed the affection of my teachers. Certificates of progress and character used to be sent to the parents every year. I never had a bad certificate. In fact, I even won prizes after I passed out of the second standard. In the fifth and the sixth, I obtained scholarships of rupees four and ten respectively, an achievement for which I had to thank good luck more than my own merit. For the scholarships were not open to all, but reserved for the best boys amongst those coming from the Sorath Division of Kathiawad. And in those days there could not have been many boys from Sorath in a class of forty or fifty.

My own recollection is that I had not any high regard for my ability. I used to be astonished whenever I won prizes and scholarships. But I very jealously guarded my character. The least little blemish drew tears from my eyes. When I merited, or seemed to the teacher to merit a rebuke, it was unbearable for me. I remember having once received corporal punishment. I did not much mind the punishment, as it was considered my deserts. I wept piteously. That was when I was in the first or second standard. There was another such incident during the time when I was in the seventh standard.

Dorabji Edulji Gimi was the Headmaster then. He was popular among boys, as he was a disciplinarian, a man of method and a good teacher. He had made gymnastics and cricket compulsory for the boys of the upper standards. I disliked both. I never took part in any exercise, cricket or football, before they were made compulsory. My shyness was one of the reasons for this aloofness, which I now see was wrong. I then had the false notion that gymnastics had nothing to do with education. Today I know that physical training should have as much place in the curriculum as mental training.

I may mention, however, that I was none the worse for abstaining from exercise. That was because I had read in books about the benefits of long walks in the open air, and having liked the advice, I had formed a habit of taking walks, which has still remained with me. These walks gave me a fairly hard constitution.

The reason for my dislike of gymnastics was my keen desire to serve as a nurse to my father. As soon as the school closed, I would hurry home and begin serving him. Compulsory exercise came directly in the way of this service. I requested Mr. Gimi to exempt me from gymnastics so that I might be free to serve my father. But he would not listen to me. Now it so happened that one Saturday, when we had our school in the morning, I had to go from home to the school for gymnastics at 4 o'clock in the afternoon. I had no watch, and the clouds deceived me. Before I reached the school the boys had all left. The next day, Mr. Gimi examining the roll, found me marked absent. Being asked the reason for absence, I told him what had happened. He refused to believe me and ordered me to pay a fine of one or two annas (I cannot now recall how much).

I was convicted of lying! That deeply pained me. How was I to prove my innocence? There was no way. I cried in deep anguish. I saw that a man of truth must also be a man of care. This was the first and last instance of my carelessness in school. I have a faint recollection that I finally succeeded in getting the fine remitted.

The exemption from exercise was of course obtained, as my father wrote himself to the Headmaster saying that he wanted me at home after school. But though I was none the worse for having neglected exercise, I am still paying the price of another neglect. I do not know whence I got the notion that good handwriting was not a necessary part of education, but I retained it until I went to England. When later, especially in South Africa, I saw the beautiful handwriting of lawyers and young men born and educated in South Africa. I was ashamed of myself and repented of my neglect. I saw that bad handwriting should be regarded as a sign of an imperfect education.

I tried later to improve mine, but it was too late. I could never repair the neglect of my youth. Let every young man and woman be warned by my example, and understand that good handwriting is a necessary part of education. I am now of the opinion that children should first be taught the art of drawing before learning how to write. Let the child learn his letters by observation as he does different objects, such as flowers, birds etc., and let him learn handwriting only after he has learnt to draw objects. He will then write a beautifully formed hand.

Questions :

(a) State True **or** False :

$\frac{1}{2} \times 4 = 2$

- (i) Dorabji Edulji Gimi was a disciplinarian.
- (ii) The speaker never received any corporal punishment.
- (iii) According to the passage, a man of truth does not need to be careful.
- (iv) In fact, Gymnastics has a major role to play in education.

(b) When did the speaker obtain scholarships ?

1

(c) To which division of Gujarat did the speaker belong ?

1

(d) Why did the speaker dislike Gymnastics ?

2

(e) Reproduce, after the speaker, the suggestions about learning handwriting.

2

(f) Who can the speaker be ? What kind of student had s/he been ?

$1+1=2$

2. Read the poem given below and on the basis of your reading, answer the following questions :

What is life, if full of care,
We have no time to stand and stare,
No time to stand beneath the boughs
And stare as long as sheep and cows.

No time to see, when woods we pass,
Where squirrels hide their nuts in grass.
No time to see, in broad daylight,
Streams full of stars like skies at night.

No time to turn at Beauty's glance,
And watch her feet, how they can dance.
No time to wait till her mouth can
Enrich the smile her eyes began.

A poor life this if, full of care,
We have no time to stand and stare.

(a) Enlist the things found in the poem that we have no time to stand and stare.

2

(b) What is the poet's attitude towards a life full of care ?

1

(c) Where do the squirrels hide their nuts ?

1

(d) Identify a simile used in the poem.

1

UNIT-II**(Poetry and Prose)****[Poetry]**3. Answer **either (a) or (b) :**

(a) But believe me, son,

I want to be what I used to be
when I was like you. I want
to unlearn all these muting things.

Most of all, I want to relearn
how to laugh, for my laugh in the mirror
shows only my teeth like a snake's bare fangs !

I. Answer **any two** of the following : $1 \times 2 = 2$

(i) Who is the "son" referred to in the passage ?

1

(ii) What does the speaker want to relearn ?

1

(iii) What are the "muting things" in the present context ?

1

II. Explain the reasons behind the speaker's desire of 'unlearning'.

3

Or

Why, do you think, the poet finds snake's bare fangs in the mirror ?

3

(b) Oh, God of May have mercy.

Bless these withered bodies
with the passion of your resurrection ;
make their dead veins flow with blood again.

I. Answer **any two** of the following : $1 \times 2 = 2$

(i) Who is being invoked in the passage ?

1

(ii) Whose "withered bodies" have been referred to here ?

1

(iii) Name the poet of the above lines.

1

II. Explain how the concept of resurrection is associated with the given context.

3

OrWhat are the reasons behind the withered condition indicated here ?
Analyse.

3

4. Answer **any one** of the following questions in about **80** words :

5

(a) Do you feel that "The Daffodils" proves the Wordsworthian dictum about poetry being the spontaneous overflow of powerful emotions recollected in tranquility ? Argue.

(b) Show how the poet has explored the theme of keeping promise in his poem "The Listeners".

5. Answer **any three** of the following questions within **25** words each : $2 \times 3 = 6$

(a) Why does the speaker consider the scene of the daffodils to be 'wealth' ?

(b) What is the significance of yellow in the description of the tree leaves ?

(c) Who stood "perplexed and still" ? Why ?

(d) Why have the eyes of the modern man been compared to a block of ice ?

(e) Each of the poems included in your syllabus deals with the idea of hope or expectation in different manner. Elaborate.

6. Answer **any two** of the following questions :

3×2=6

(a) Mention *any three* poetic devices used in the poem "The Daffodils". Explain them along with their contexts.

(b) Give the context of each of the dimensions mentioned below from "When Autumn Came" —

- (i) botanical
- (ii) sociological

(c) The poem "The Listeners" actually presents before the readers the absence of the listeners. Justify with the help of the title.

(d) What are the different sorts of faces a modern man tends to make? Why is it so?

7. Answer **any three** of the following questions in **one** sentence each :

1×3=3

(a) Name the manifesto of Romantic poetry.

(b) Identify the animal accompanying the traveller.

(c) Who wrote the novel "The Voice"?

(d) Choose the correct option :
Faiz Ahmed Faiz is —

- (i) a revolutionary poet
- (ii) an Urdu lyric poet
- (iii) Both (i) & (ii)

3×2=6

[**Prose**]

8. Answer **either (a) or (b) :**

(a) "To avoid this calamity, I have decided to feign insanity..... Hamlet's device, after a fashion.... you can't marry if you're mad, as you know."

- (i) Who is the speaker here ?
- (ii) What is the calamity ?
- (iii) Explain "Hamlet's device".
- (iv) Give the adjective of "fashion" and the noun of "insane".

(b) "I can't say I did, Mrs. B. I should feel obliged to you, if you could accommodate me with a more protuberant bolster, Mrs. B.

- (i) Give the full name of Mrs. B. Who was she ?
- (ii) What is the meaning of the word "protuberant" ?
- (iii) Why does the speaker want the other person to change his bolster ?

9. Answer **any one** of the following questions in **80** words :

5×1=5

(a) "When all the eagles and fish are gone and the waters killed by pollution, only then will we realize that money cannot be eaten." Discuss the statement.

(b) There are a lot of people in the world, and I have to accommodate my liberty to their liberties. Give your opinion on the issue.

(c) Do you think that the play "Box and Cox" is a farce ? Give reasons for your answer.

10. Answer **any two** of the following questions within **25** words each :

$$2 \times 2 = 4$$

(a) Why did Kondrashkin allow Pyotr to come to his house and meet Anastasia ?

(b) What is "keep the home fires burning" ? What kind of person is associated with it ?

(c) Write a short note on the title "The Many and the None".

(d) What were the professions Box and Cox had been involved in ?

11. Answer **any two** of the following questions within **40** words each :

$$3 \times 2 = 6$$

(a) What were the various statements made by Pyotr in order to avoid marriage ? Mention **any three**.

(b) What is the difference in the liberty one has in dressing and in playing the tramboline at night ?

(c) Assess the appropriateness of the comparison between the ship losing nuts to the loss of bio-diversity.

(d) The special use of language has helped inciting comedy and humour in "Box and Cox". Illustrate.

12. (a) Give the meaning of **any one** of the following words :

(i) succumb
(ii) ballad.

(b) Give the synonyms of **any two** of the following words :

(i) banality
(ii) purloin
(iii) charismatic

(c) Give the antonyms of **any two** of the following words :

(i) sweet
(ii) monarchy
(iii) bachelor

UNIT-III
(Grammar)

13. Make sentences with **any two** pairs of words to illustrate the difference in meaning between them :

$$2 \times 2 = 4$$

access/excess ; fair/fare ; device/devise ; walk/wake ; moral/morale ; jealous/zealous

14. Fill in the blanks with the suitable form of the verbs given in the brackets :

(any three)

1×3=3

(a) We _____ (support) him provided he joins us.

(b) If I were there, I _____ (try) to help them.

(c) Had you been a bit careful in your classes, you _____ (ability) answer the questions correctly.

(d) If she had known it earlier, she _____ (protest) against dowry.

(e) Unless you suffer a lot, your soul _____ (not enhance).

15. Add question tag to the following : (any four)

½×4=2

(a) The patient can hardly take any solid food, _____ ?

(b) Everyone joined the mission, _____ ?

(c) The artist knows the way within, _____ ?

(d) We had not been given any opportunity, _____ ?

(e) There will be a meeting tomorrow, _____ ?

(f) Add question tag, _____ ?

(g) Let's plant saplings, _____ ?

16. Fill in the blanks with appropriate prepositions : (any six)

½×6=3

(a) We are not accustomed _____ such a situation.

(b) You have to put up _____ the police investigation.

(c) The knife was thrown _____ the dustbin.

(d) The murder was committed the day _____ yesterday.

(e) Please, call _____ the forensic officer.

(f) The children should refrain themselves _____ entering the crime scene.

(g) Guard _____ criminals.

(h) We can look forward _____ the High Court for justice.

17. Fill in the blanks with appropriate articles where necessary : (any six)

½×6=3

(a) _____ man is mortal.

(b) The vacation has come to _____ close.

(c) I came across _____ one-eyed man yesterday.

(d) He is _____ honest man.

(e) They are going to buy _____ RCC building.

(f) He is one of _____ best teachers.

(g) _____ Times of India appears daily.

(h) This is _____ book I have been looking for.

18. Identify **five** nouns and **five** adjectives in the sentences given below :

$$\frac{1}{2} \times 10 = 5$$

From a statue of him we can see that Socrates was rather ugly. His head was almost bald ; his eyes were set deep in his large face ; he had a great broad nose and coarse lips, and his figure was clumsy. But he had a modest and kindly expression. He went about bare-footed, wearing an old robe ; and he spent his time in the streets, the market-place, shady corners of the temples, or quiet country-lanes and meadows.

UNIT-IV

(Creative Writing Skill)

19. Write a paragraph in about **180-200** words on **any one** of the following :

(a) Chandrayan II

(b) Your favourite book

(c) Use of Internet for Educational Purposes

(d) Outdoor Games.

8

20. Develop a story from the given outline :

7

A dog and a monkey travelling together—a basket of bread on the donkey's back—both felt hungry—donkey ate grass on the roadside —dog asked for bread—donkey refused—wolf appeared—donkey requested dog to save —dog refused—"who eat alone must also fight alone."

Or

Write a substance of the passage given below :

7

Man is the architect of his own fate. If he makes a proper division of his time and does his duties accordingly, he is sure to improve and prosper in life ; but if he does otherwise, he is sure to repent when it is too late, and he will have to drag a miserable existence from day to day. To kill time is as culpable as to commit suicide, for our life is nothing but the sum-total of hours, days and years. Youth is the seed-time of life. In youth the mind is pliable and soft and can be moulded in any form we like. If we lose the morning hours of life we shall have to repent afterwards.

_____ x _____

2. কলকাতার প্রাচীনতম মসজিদ কোথায় অবস্থিত নাকি ?

2020

(a) Differentiate hominoids from monkeys.

HISTORY**Full Marks : 100**

(b) Name two sites Time : 3 hours

and using stone tools were found.
*The figures in the margin indicate full marks for the questions***1. Answer the following questions : $1 \times 12 = 12$**

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : দুটা।

(a) Write two important sources to study early human history.

আদিম মানৱ বুৰঞ্জী অধ্যয়নৰ দুটা উল্লেখযোগ্য সমলোচনা কৰিব।

(b) What was the earliest language of Mesopotamia?

মেছ'পটেমিয়াৰ প্ৰাচীনতম ভাষা কি আছিল ?

(c) Who was Cleopatra?

ক্লিওপেট্ৰা কোন আছিল ?

(d) What is Principate?

প্ৰিন্সিপেট কি ?

(e) In which year did Vasco da Gama reach Calicut port?

কোন গ্ৰীষ্মাবস্থাৰ ভাস্কু দা গামাৰ কালিকট বন্দৰত প্ৰৱেশ কৰিব ?

(2)

(f) When did the Ottoman Turks conquer Constantinople?
কোন আঢ়ান্ত অটোমান তুর্কিসকলে কনস্ট্যান্টিন'পল দখল/জয় করে ?

(g) Name the first printed book.
প্রথম ছপা পুঁথিনৰ নাম লিখা ।

(h) From which word is the word 'feudalism' derived?
'সামন্তবাদ' (feudalism) শব্দটোৰ মূল উৎস কি ?

(i) In which year did India first conduct nuclear test?
কোন চনত ভাৰতবৰষই প্রথম পাৰমাণবিক পৰীক্ষা সম্পন্ন কৰে ?

(j) Name world's first two cities that were connected by the railways.
বেলপথৰ দ্বাৰা সংযোজিত হোৱা বিশ্বৰ প্রথম দুখন চহৰৰ নাম লিখা ।

(k) Name the first woman Prime Minister of the world.
বিশ্বৰ প্রথমগৰাকী মহিলা প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ নাম লিখা ।

(l) When did the Japanese women first get the right to vote?
কোন চনত জাপানী মহিলাসকলে পোনপ্ৰথমবাৰৰ বাবে ভোটাধিকাৰ সাৰ্বজন কৰে ?

20CM/7

(Continued)

(3)

2. Answer the following questions in brief : $2 \times 12 = 24$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ সংক্ষিপ্ত উত্তৰ দিয়া :

(a) Differentiate hominoids from monkeys.

হ'মিনয়ড আৰু বান্দৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা ।

(b) Write a note on the Aztec Civilization.

(b) Name two sites where the earliest evidences of making and using stone tools were found.
প্ৰাচীন শিলৰ হাথিয়াৰ নিৰ্মাণ আৰু ব্যৱহাৰৰ নিৰ্দৰ্শন পোৱা দুখন ঠাইৰ নাম লিখা ।

(c) What do you understand by 'transhumance'?

'খতু প্ৰবাস' বুলিলে কি বুজা ?

(d) Name the two divisions of the Muslim society formed during the reign of Ali, the fourth Caliph.

চতুৰ্থ খলিফা আলিৰ দিনত মুহূলমান সমাজত সৃষ্টি হোৱা ভাগ দুটাৰ নাম লিখা ।

(e) Write two duties of monks.

ভিক্ষুসকলৰ পালনীয় দুটা কৰ্তব্য উল্লেখ কৰা ।

(f) Name two famous women humanists of medieval period.

মধ্যযুগৰ দুগৰাকী বিখ্যাত মানৱতাৰদি মহিলাৰ নাম লিখা ।

(g) Write the importance of guilds as an economic organization.

অৰ্থনৈতিক সংস্থা হিচাবে গীল্ডসমূহৰ গুৰুত্ব নিৰ্ণয় কৰা ।

20CM/7

(Turn Over)

(h) Who were free peasants?

মুক্ত কৃষকসকল কোন ?

(i) What is Luddism?

লুডিবাদ কি ?

(j) Write two provisions of the 'Ten Hours Bill'.

'Ten Hours Bill'ৰ দুটা অনুচ্ছেদ উল্লেখ কৰা।

(k) What is 'Gold Rush'?

'সোণৰ বাবে দৌৰ' কি ?

(l) What do you understand by 'Canal Mania'?

'খাল ঘৰ' বুলিলে কি বুজা ?

3. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

$4 \times 10 = 40$

(a) Write a note on the life of the Hadza.

হাডজাসকলৰ জীৱন-প্ৰণালীৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(b) Give a short description of slavery in the Roman Empire.

ৰোমান সাম্রাজ্যত প্ৰচলিত দাস ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে এটি চতুৰবৰ্গ দিয়া।

(c) Discuss how new technologies brought changes to the agricultural field.

নতুন প্ৰযুক্তিয়ে কৃষিক্ষেত্ৰে কেনেধৰণৰ পৰিৱৰ্তন আনিছিল আলোচনা কৰা।

(d) Discuss the contribution of the Arabs in the field of science and philosophy.

বিজ্ঞান আৰু দৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰখনলৈ আৰবসকলৰ অৱদানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(e) Write a note on the Aztec Civilization.

আজটোক সত্যতাৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(f) Write a note on the contribution of coal and iron in respect to the development of industry in England.

ইংলেণ্ডৰ শিল্প বিপ্লবত কয়লা আৰু লোৰ বৰঙণিৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(g) What do you understand by 'mutual perception' in America in the 17th century?

সপ্তদশ শতকাৰ আমেৰিকাৰ 'পাৰম্পৰিক ধাৰণা' বুলিলে কি বুজা ?

(h) Who was Sun Yat-sen? What were his three principles?

ছান যেৎ-ছেন কোন আছিল ? তেওঁৰ নীতি তিনিটা কি কি ?

(i) Discuss how the Communist Party rose in China.

চীন দেশত কমিউনিষ্ট দলৰ উত্থান কেনেদৰে হৈছিল আলোচনা কৰা।

(j) Discuss the effect of the Crusade on Europe and Asia.

ইউৰোপ আৰু এচিয়াত ধৰ্মযুদ্ধৰ প্ৰভাৱ কেনেদৰে পৰিষ্ঠিল আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

$$6 \times 4 = 24$$

(a) "The Mongol Empire was the first largest empire of the world." Explain.

"মঙ্গোল সাম্রাজ্যই বিশ্বৰ প্ৰথমখন বৃহৎ সাম্রাজ্য।" ব্যাখ্যা কৰা।

Or / নাইবা

(b) Write a note on the development of learning and culture in the Islamic States.

ইসলামিক ৰাষ্ট্ৰত শিক্ষা আৰু সংস্কৃতিৰ বিকাশ সম্পর্কে এটি টোকা লিখা।

(c) Discuss the merits and demerits of the feudal system.

সামন্তপ্ৰথাৰ গুণ আৰু দোষসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

(d) Critically analyze the 'Three Orders' of medieval Europe.

মধ্যযুগৰ ইউৰোপৰ 'তিনিটা শ্ৰেণী'ৰ এটি সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(e) Who were indigenous people of America? Discuss briefly about the native people of America.

আমেৰিকাৰ স্থানীয় বাসিন্দাসকল কোন আছিল? আমেৰিকাৰ স্থানীয় বাসিন্দাসকলৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

(f) Write a note on Meiji Restoration in Japan.

জাপানত মেইজী পুনৰুত্থানৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

(g) Draw a map of Britain and show at least five centres of cotton cloth producing areas.

ব্ৰিটেইনৰ এখন মেপ আঁকি তাত অতি কমেও পাঁচটা কপালী কাপোৰ তৈয়াৰ হোৱা স্থান চিনাত্ব কৰা।

Or / নাইবা

(h) Draw a map of Britain and show at least five coal and iron producing areas.

ব্ৰিটেইনৰ এখন মেপ আঁকা আৰু অতি কমেও পাঁচটা কয়লা আৰু লো উৎপাদন হোৱা স্থান চিনাত্ব কৰা।

20 E-POSC

৩. Who is the President of India? প্রেসিডেন্ট অফ ইণ্ডিয়া কেনেকি? প্রেসিডেন্ট অফ ইণ্ডিয়া কেনেকি? ২
জনতন বট্টাপত্রির নির্বাচন বাবে গঠিত হোলা 'নির্বাচনগুলি' কেনেকে গঠন কৰা হয়?

2020

৬. Who calls for the Joint Session of Parliament? প্রেসিডেন্ট অফ ইণ্ডিয়া কেনেকি কলে জন্যাত কৰা হয়? ২

POLITICAL SCIENCE

৭. Mention two features of the 42nd Amendment. ২

সংবিধান দ্বারা সংশোধনী আহিন, ১৯৭৫ খ্রিস্টাব্দে কোনো জন্যাত কৰা হয়?

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

৮. Discuss the differences between the Fundamental Rights and the Directive Principles of the State Policy. ৪

নোটিক অধিকার আৰু বাট্ট পৰিচয় কোনো জন্যাত কৰা হয়?

PART—A নোটিক মাজৰ পৰিচয় আৰু কৰা হয়।

ক—শাখা

৯. Discuss the powers of the Supreme Court of India. ৪

(কাৰ্যত ভাৰতীয় সংবিধান)

১০. (a) Who moved the 'Objective Resolution' in the Constituent Assembly? ১

সংবিধান সভাত 'উদ্দেশ্যসম্বলিত প্রস্তাৱ' টো কোনে উথাপন কৰিছিল?

অসমীয়া সংবিধান কেৰীয় প্ৰকল্পৰ বৰ্ধমত কোনো কোনো কৰা হৈলৈ।

১১. (b) The Fundamental Rights are justiciable. ১

(Write True or False)

কোনো মৌলিক অধিকাৰসমূহ বিচাৰযোগ্য।

বাজৰ পৰিচয়সমূহ আনোচনা কৰা হৈলৈ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) What is the minimum age to be the President of India? 1

ভাৰতৰ বাষ্ট্রপতি হ'বৰ বাবে ন্যূনতম বয়স কিমান হ'ব লাগে ?

(d) Who is the ex officio Chairman of the Rajya Sabha? 1

বাজ্যসভাৰ পদেন সভাপতি কোন ?

(e) Which Article of the Indian Constitution states that India is a 'Union of States'? 1

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত ভাৰতক 'বাজ্যসমূহৰ সংঘ' বুলি কোৱা হৈছে ?

(f) Mention one writ that can be issued by the Supreme Court. 1

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে জাৰি কৰিব পৰা এটা লেখ উল্লেখ কৰা।

2. Mention two sources of the Indian Constitution. 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা।

3. Mention any two freedoms guaranteed under Article 19 of the Indian Constitution. 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৯ নং অনুচ্ছেদত সমীৰিষ্ট থকা যি কোনো দুটা স্বাধীনতা উল্লেখ কৰা।

4. By which Amendment and in which Article, the Fundamental Duties have been added to the Constitution of India? 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনীৰ জৰিয়তে আৰু কোনটো অনুচ্ছেদত মৌলিক কৰ্তব্যসমূহ সংযোজন কৰা হৈছে ?

5. How does the 'Electoral College' for the election of the President of India consist of ? 2

ভাৰতৰ বাষ্ট্রপতিৰ নিৰ্বাচনৰ বাবে গঠিত হোৱা 'নিৰ্বাচকমণ্ডলী' কেনেকৈ গঠন কৰা হয় ?

6. Who calls for the Joint Session of the Parliament and why? 2

সংসদৰ যুটীয়া অধিবেশন কোনে আৰু কিয় আহ্বান কৰে ?

7. Mention two features of the 73rd Constitution Amendment Act, 1992. 2

সংবিধানৰ ৭৩তম সংশোধনী আইন, ১৯৯২ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

8. Discuss the differences between the Fundamental Rights and the Directive Principles of the State Policy. 4

মৌলিক অধিকাৰ আৰু বাষ্ট্র পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মাজৰ পার্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

9. Discuss the advisory powers of the Supreme Court of India. 4

ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পৰামৰ্শদান ক্ষমতাসমূহ আলোচনা কৰা।

10. Write a note on the centralizing tendency of the Indian Constitution. 4

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কেন্দ্ৰীয় প্ৰণতাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

11. Discuss the differences between First Past the Post (FPTP) and Proportional Representation of the Election System. 4

সৰ্বাধিক ভোটেৰে বিজয় হোৱা (FPTP) আৰু সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব নিৰ্বাচন পদ্ধতিৰ মাজৰ পার্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

12. "The Constitution of India is a living document." Explain. 4

‘ভারতীয় সংবিধানখন এখন জীৱন্ত দলিল।’ ব্যাখ্যা কৰা।

13. Discuss briefly the constitutional position of the President of India. 6

ভাৰতৰ বাস্তুপতিৰ সাংবিধানিক পদব্যাদাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the powers and functions of the Speaker of the Lok Sabha. 6

লোকসভাৰ অধ্যক্ষৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যাৱলী আলোচনা কৰা।

14. Explain the law-making procedure of the Parliament of India. 6

ভাৰতৰ সংসদৰ আইন প্ৰণয়ন পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

“India is a Sovereign, Socialist, Secular, Democratic, Republic.” Discuss. 6

“ভাৰতৰ এখন সাৰ্বভৌম, সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ, গণতান্ত্ৰিক, গণৰাজ্য”—আলোচনা কৰা।

PART—B

খ—শাখা

(Political Theory)

(বাজনৈতিক তত্ত্ব)

15. (a) Who is the author of the book, *Hind Swaraj*? 1

‘হিন্দ স্বৰাজ’ গ্ৰন্থৰ লেখক কোন?

(b) “Swaraj is our birthright and we shall have it.” Who said this? 1

“স্বৰাজ আমাৰ জন্মস্বত্ত্ব আৰু ই আমাৰ কামা।” কোনে কৈছিল?

(c) In which year the UDHR was adopted? 1

UDHR কোনটো চনত গ্ৰহীত হৈছিল?

(d) Mention one element of Nationalism. 1

জাতীয়তাবাদৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

(e) Write the full form of CTBT. 1

CTBTৰ সম্পূৰ্ণ কৰ্পটো লিখা।

(f) Who first used the term ‘structural violence’? 1

‘গাঁথনিগত হিংসা’ শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

(6)

16. Mention two differences between Political Science and Economics. 2

বাজনীতি বিজ্ঞান আৰু অৰ্থনৈতিক মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

17. What do you mean by negative liberty? 2

নেতিবাচক স্বতন্ত্রতা বুলিলে কি বুজা ?

18. Write two ways of acquiring Indian citizenship. 2

ভাৰতীয় নাগৰিকত্ব লাভৰ দুটা উপায় লিখা।

19. Mention two measures for safeguarding the rights of citizens. 2

নাগৰিকৰ অধিকাৰসমূহ সুৰক্ষিত কৰাৰ দুটা উপায় উল্লেখ কৰা।

20. What is a nation? 2

জাতি কি ?

21. What do you mean by Secularism? 2

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদ বুলিলে কি বুজা ?

22. "History without Political Science has no fruit, Political Science without History has no root." Discuss. 4

“ইতিহাস অবিহনে বাজনীতি বিজ্ঞান সাৰশূণ্য, বাজনীতি বিজ্ঞান অবিহনে ইতিহাস নিষ্ফল।” আলোচনা কৰা।

(Continued)

20CM/31

(7)

23. Write a short note on Liberalism. 4

উদাৰতাবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

24. Discuss the relationship between justice and equality. 4

ন্যায় আৰু সমতাৰ মাজৰ সম্পর্ক আলোচনা কৰা।

25. Mention four differences between the citizen and the alien. 4

নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ চাৰিটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

26. Write a note on structural violence. 4

গাঁথনিগত হিংসাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

27. What do you mean by right? Discuss its various kinds. 6

অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Critically examine John Rawls' theory of justice. 6

জন রাউলৰ ন্যায়ৰ তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা।

28. Examine the Indian model of Secularism. 6

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ভাৰতীয় ধাৰণাটো পৰীক্ষা কৰা।

Or / অথবা

“Political liberty without economic equality is meaningless.” Explain. 6

“অৰ্থনৈতিক সমতা অবিহনে বাজনৈতিক স্বাধীনতা অথবিন !” ব্যাখ্যা কৰা।

★ ★ ★

20CM—00/31

20 E-POSC